

FÓIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

Cuprinsul: † Principele de corónă archiducele Rudolf. — Proiect de regulament pentru afacerile interne ale Consistoriului diecesei Caransebeșului. — Cariera militară. — Recepte contra sereiței. — Județul general. — Constituirea magistratului Lugos. — Varietăți. — Anuț. — Concurs.

† Principele de corónă, archiducele Rudolf

moștenitorul tronului, speranța dinastiei și a tuturor popórelor Austriei și Ungariei numai este între cei vii.

Că un fulger din ceriul senin a lovit această scire teribilă, nimicitoare nu numai în castelul imperial și regal din Viena, ci în toate palatele și casele până în ultima colibă din întreaga monarhie.

Și cum nu? Fiul pré iubit al Majestăților Lor, Imperatului și Regelui, Împărătesei și reginei; fericirea vieței dragălașei lui soții, a princesei de corónă Stefania; dulcele frate al princeselor Gisela și Valeria se se cobóre așa de repentin în negrul momént!

Ore nu am avea motive a ne plange și noi cu cuvintele din sânta scriptură: adevérat desértăciune sânt toate și vieța acesta este umbră și vis; când gândim, că dobândim lumea, în grópă ne sălășluim.

O réstriste fatală a curmat în nóptea de Marți spre Mercuri în 18(30) Ian. în castelul de vânat Meierling din Baden în apropierea Vienei firul de aur al vieței singurului fiu al înaltei parechi domnitóre, în flórea anilor, în puterea cea mai valorósă a bărbăției.

Acastă ireparabilă lovitură a sorții împle cu nespúsă durere inimile pré înaltei parechi domnitóre și a tuturor membrilor înaltei dinastii și îmbracă în lungă și adencă jale pe toate popórele Austriei și Ungariei.

Cu deosebit noi românii avem se deplângem această amară lovitură a sorții, pentru-că înaltul decedat în prefața epochalului sêu op intitulat: „Monarchia austro-ungară ne-a declarat în fața lumii de „descendanți ai vechilor Români”, făcându-ni-se astfel odată și dreptate în această cestiune mult discutată.

Deci în imensa noastră durere, în profundul nostru doliu nu ne rămâne altceva, decât se îndreptăm și noi cu lacrimi în ochi privirile noastre cătră pré înaltul tron împremându-ne cu celelalte popóre cătră ceriu rugăciunea noastră cea mai ferbinte: Dumnezeu viitor și al morților se se îndure a da singur mângăcere în aceste grave momente pré înaltei case domnitóre, — mângăere, care cuvântul omenesc nu este în stare a-o oferí, rostéscă-se ei de pe buzele miliónelor de locuitori ai imperiului.

Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvântat.

Absențiile peste 6 luni, decât provin dela vreo infirmitate, condiționează *quiescenta* eventual înființându-se fond spre acest scop *pensionarea*: era absențarea din alte cauze condiționează sistarea salariului și demisionarea timpurală sau definitivă.

§. 68. Decât se va înființa fond pentru pensionarea funcționarilor consistoriali salariați, fiecare din acești funcționari va fi îndatorat a contribui la acel fond în măsura și timpul, ce se va statori prin statutul acelui fond.

§. 69. Disciplina asupra personalului aplicat la Consistoriul diecesan și la oficiile lui ajutătoare o exercită Consistoriul diecesan resp. cu privire la oficiile ajutătoare Episcopul diecesan după normele regulamentului procedurii judecătorești în cauzele disciplinare în metropolia noastră gr. or. română din anul 1886.

Acest proiect de regulament al afacerilor interne consistoriale, discutat mai înainte în o conferință a tuturor referințelor consistoriali convocată de presidiul consistorial, cetindu-se în ședințele celor 3 senate ale Consistoriului diecesan ținute în 13, 14 și 15 Decembrie 1888 s'a adoptat în întregul său cuprins cu acel adaus, că el are să fie aplicat în pracsă din 1 Ianuarie 1889 încolo spre probă la Consistoriul diecesan, având apoi a se subțerne spre definitiva aprobare proximalului sinod eparchial.

Caransebeș în 15 Decembrie 1888.

Ioan Popasu,
Episcop.

Ioan Bartolomei,
secr. cons.

Cariera militară.

Alegerea carierei pentru copii este o cestiune, ce preocupă pe mulți părinți și le causază mai cu seamă de un timp încôce mari îngrijiri. Și nu fără cuvânt. Trăim în timpuri, în cari mulți părinți consumă partea cea mai mare a averilor lor cu creșterea copiilor și de multe ori ajung la rezultate triste. Sau le-au greșit cariera, sau apoi au îmbrățișat una, după care nu pot trăi și nu pot avea multă-mire pentru jertfele aduse, nici părinții, nici copiii. În zile ca acestea cariera militară e cea mai sigură și cu toate acestea pre puținii Români o îmbrățișază.

Datoria noastră de publicisti este să ne îndreptăm privirile în toate direcțiunile, cu cari credem a putea fi folositori nemului nostru; și de astădată vom atrage atențiunea cetitorilor nostri asupra armatei teritoriale, numită a honveșilor. Până la 1883 mulți tineri de ai noștri erau înrolați în armata teritorială la asentările generali, și dacă acești tineri erau studenți cu câte 4—6 clase gimnasiale, ei după deprinderile în arme cu voie, fără voie, erau trimiși să asculte cursul în academia Ludovică, de unde esiau mai târziu ca oficeri. Atari oficeri români la honveși avem mulți și ei nu au de a se căi de ora, în care au fost asentați și li s'a întrerupt studiul, pen-

sru că chiar și de ar fi terminat gimnasiul, studiile juridice, filosofice sau ori-ce alte studii speciale, nu ar fi fost în stare să ocupe o poziție atât de onorifică ca și ați.

La anul 1883 prin articolul de leg XXXIV s'a regulat prin statute misiunea institutului „Academia Ludovică” și încă s'a regulat în o formă, care pe noi tare trebuie să ne privească, pentru-că de atunci până ați români nu au mai fost trimiși cu forța acolo, și de atunci nici nu am mai vădit români, cari să esă ca oficeri din acel institut, pentru-că ministrul de honveși înzădar a publicat concursul în fi-care an al lunii Aprilie, ca să se însinuc cei ce vor să îmbrățișeze cariera militară, căci nimenea, încât scim noi, nu s'a mai însinuat ca să cercetază acel curs, deși sunt burse grătuite și burse cu jumătate plata și nu se recer decât 4 clase gimnasiale, corp sănătos, cunoscerea limbei maghiare și germane și să nu fie mai tiner de 14 și mai bătrân de 16 ani. Să admitem, că la bursele grătuite și la cele cu jumătate plata sunt preferiți copii oficerilor și nu rămân decât locurile de plată.

În acest cas credem noi, că părinții, cari au să speseze cu fiii lor încă 4 ani cu gimnasiul superior, mai bucuros vor trebui să se decidă a spesa pentru cele 4 cursuri din academia Ludovică, fiind siguri, că după terminarea cursurilor în etate de 20 ani, copiii lor au deja o poziție, care în cariera civilă ori bisericăscă nu o pot ajunge nici la 30 ani, și mulți pote în întreaga viață. Cu tot deadinsul trebuie să stăruim, ca părinții mai cu dare de mână să nu intrelase ocaziunea ce li se ofere de a-și putea creșce din fiii lor fitori oficeri în armata teritorială, cari ați sunt în un rang și o plată cu cei din armata comună și cari și acolo pot face serviții frumose feciorilor noștri, instruindu-i mai cu înlesnire în eserciti și făcându-le mai plăcută sorțea, până sunt în servițiul activ. Sunt acum 6 ani de zile trecuți, decând nu s'au mai însinuat tineri de ai noștri ca elevi ai numitului institut, ei prefer mulți a intra în instituturile pedagogice, ca să devină învățători. Avem mare necesitate de învățători, suntem chiar strimtorați în unele părți și nu avem de unde să-i luăm ca să-i punem și aplicăm în școle, dar erte-ni-se, dacă invităm cu totă țaria ca pe venitorii părinții să-și îndrepte privirile și asupra acestei cariere onorifice, unica, în care protecțiunea nu jecă rol, ci fie-cărui i-se face dreptate după muncă și merit.

Primindu-se fie-care an câte 60 de elevi și dacă un însinuat anul acesta nu pote fi acceptat, el devine prenotat pe anul venitoriu și dacă a depus esamenul cu succes bun, numai încape indoelă, că prin purtare bună, prin studiu serios și prin însușirea de subordinațiune, care e o condițiune principală la cariera militară, preste 4 ani, în etate de 18—19 ani, devine om cu poziție, independent și nu mai are lipsă de ajutoriul și spriginul părinților,

afară dacă nu voescă să fie desfrânat, ceea-ce nu e ertat să fie nici unui român, poartă el sabia, ori reverenda, ori ori-ce rang, ci virtuțile străbune: cruțarea și moderațiunea trebuie să-i fie stelele conducătoare în întreaga lui viață. Vom servi bucuros cu indigitări speciale încât ni s'ar cere din vre-o parte, vom da cele mai amănunte informațiuni, celor ce-i privește cestiunea, și dorim ca să nu se neglige ocașiunea dată de a putea deveni câți mai mulți tineri de ai noștri frecutanți ai institutelor militare, fiindcă un tânăr de 16 ani — poate reflecta dacă nu e peste 17 ani, ea se fie primit în cursul II-lea și acesta se va indigita în cerere și se va face evidentă din documentele de botez. Accentuăm încă odată, că servim bucuros cu indigitări speciale celor ce vor să îmbrățișeze cariera militară și dorim ca glasul nostru în o cestiune așa de importantă să nu fie resunat în pustie.

„Telegraful român.“

Recepte contra sărăciei.

Am cetit mai demași în „Biserica și Școala“, că Teutsch episcopul sașilor din Transilvania a făcut enunțațiunea, că neglijarea cercetării bisericei ar proveni dela sărăcia credincioșilor. De va fi basată această enunțațiune a învățatului prelat, atunci avem cu un motiv mai mult de a ne gândi la mijloacele, cu care să putem combate sărăcia, care și afară de acesta este pricinuitoare multor rele, ce bântue societatea omenescă.

Să privim numai la statistica fapturilor de crime și la acelor sinucisii și numai decât ne vom îndrepta, că pe cei mai mulți sărăcia i-a împins la fără de legi față de averea străină și sângele lor propriu.

Mișcările agrare din Irlanda cu desele omoruri, luptele lucrătorilor contra fabricantilor, mișcările socialiştilor, și cele ale anarhiștilor, toate acestea sânt fătul natural al sărăciei și productul stomacului gol.

Astăzi chiar și poporile aliate între sine, pe terenul economic poartă o luptă aprigă unul contra celuilalt, o luptă, care în urmările sale e chiar mai păgubitoare pentru cel învins, decât pierderea unei bătăi în câmpul de război. Ce folos, că sântem cu numele stăpânii țării noastre, dacă pe terenul economic sântem atârnată de locuitorii țării străine; dacă o parte bună din rǎdele muncii noastre are să se consume peste hotarul patriei și noi trebuie să facem dureroasă constatarea, că din cauza sărăciei dăm înderept atât în cele trupesci, cât și în cele morale?

Poporile, cu stare bună dau înainte și sporesc la număr, ăr poporile sărăcite dau înderēt și scad la număr.

Făcându-se la 1866 numărarea poporului în capitala Pesta saū constatat, că casurile de mǎrte aū fost cu 30 mai multe la sută la clasa sărăcă a muncitorilor, decât la clasa avută.

Asămănând acum la olaltă două poporă vecine, dintre care unul este avut și celalalt sărac, putem calcula cu precisiune, când se va stânge cu totul poporul cel sărac și când îl va ocupa locul poporul mai avut.

Așadar sărăcia ni-și arătă influința sa păgubitoare singur numai în faptul, că credincioșii se instrăinază de către maica lor biserică, ci popore întregi sânt amenințate în viitorul lor prin influința sdrucinătoare a sărăciei.

Iubirea ce o avem față de națiune, biserică și patriă ne împune datoria, ca să combatem cu toate mijloacele cauzele, ce produc sărăcia la poporul nostru. Deci în cele următoare me voiū încerca de a arăta unele mijloce cu care cred, că am putea combate cu succes sărăcia la poporul nostru.

Un individ, care produce mai mult decât ce consumă, acela sporesce în avere; ăr un individ, care produce mai puțin decât ce consumă, acela scade în avere. Tot acesta să poate dice și cu privire la familie și la un popor.

De aci putem face concludsiunea, că pentru ca poporul nostru să pǎtă spori în avere, el trebuie să producă cât mai mult și bun, ăr în cheltuelile sale să se mărginescă la lucrurile neîncunjurat de lipsă în traiul vieții. D-Vostră stimaților cetitori i-mi vei putea reflecta: ai dreptate, dar spunene cum se convingem noi un popor întreg despre necesitatea de a produce mult și bun și de a cheltui puțin și dacă ne-a succes de a-l convinge, cum să-l învățăm ca să și pună în lucrare acestea?

Când main decis a me ocupa în publicitate cu această temă, nu am făcut o acesta că scopul, ca numai să arunc nisce întrebări și darea răspunsului să-l lăs în sarcina on. cetitori, ci împins de voința de a da răspunsul, bun saū reū, chiar și la întrebările cele mai grele. Rămâne apoi în voia onoraților cetitori de a me controla în judecata mea și a me corege unde voiū fi greșit și nimenea nu se va bucura de acesta mai mult decât mine.

Nu încape îndoială, că și aci trebuie să procedem dela mai ușor la mai greu. ăr mai ușor ne este, dacă facem începutul cu inteligența, care ne pricepe, că de ce interes mare se lucră, când vom a spori averea națională.

Dacă esistența și viitorul națiunii și al bisericei noastre depinde dela bunăstarea materială a singuraticilor indiviși și familii ce alcătuiesc întregul, atunci urmează, că tot acela, care contribuie la sporiirea averii naționale prin asigurarea esistenței proprii și a familiei sale, săvêrșesc un act de însămăntate mare pentru națiunea, biserică și patriă sa; din contră tot acela, care risipește averea sa și a familiei sale, pécătuesc totdeodată și contra națiunii, bisericei și a patriei sale.

Să pretindem dară dela fie-care inteligent de ori-ce stare soțială, care voescă a fi socotit de român bun, ca densusul mai înainte de toate să caute a

să asigura pe sine și familia sa în cele materiale, ca să poată fi neatârnat, un membru folositor al națiunii sale. Căci ce folos are națiunea de inteligenți de aceia, cari nu pot sprijini așezămintele ei de cultură; cari tot numai cer și nu dau nimic națiunii lor.

Să nu fim priceput reu! Este departe de mine presupunerea, că cine este avut, acela e totodată și român bun sau că cine e sărac, acela e român rău, pentru-că cumpose destule exemple unde acesta nu stă. Vreau înse să afirm, că e mai folos pentru românism românul bun cu stare, decât românul bun dar sărac.

Recunoscând acest adevăr să ne oprim puțin și să ne examinăm mai deaproape pe noi înșine și să mărturisim cu inimă deschisă slăbiciunile ce ne coplesesc.

O privire fugitivă asupra modului de viațuire al inteligenței române este de ajuns spre a constata, că partea ei precumpenitoare nu vrea să înțelegă însemnătatea principiului economic: *crutare*. De aci provin apoi multele neajunsuri ale inteligenței noastre.

Cu drept cuvânt să poțe cere dela fie-care inteligent, că el totdeauna și între toate împrejurările să-și cunoască bine starea în care se află și să se scie acomoda aceleia.

Bine ar fi, dacă în familiile noastre de inteligenți bărbatul și cu soția și-ar trage din când în când socotela făcând bilanțul între câștig și risipit, și vedând, că cumpena înclină pe partea risipitului, să-și schimbe modul de viațuire împărțindu-și treburile casei așa, ca echilibrul să fie restabilit. Să luăm sub revizuire toate cheltuelile unei familii române de inteligent, pe cari să le clasificăm între cheltueli pentru lucruri de neapărată trebuință, apoi cheltueli pentru lucrurile de folos, de lăce și pentru pasiuni.

Voind a compune preliminarul de spese al unei familii, apoi ținând seama de venitele ei, înainte de toate are a-se prelimina satele pentru lucrurile de neapărată trebuință, precum e: viptul, cuartirul, îmbrăcămintea, dările, spesele pentru creșterea copiilor, din ce rămâne după detragerea cheltuelilor, să adaugem ceva la fondul de rezervă pentru timpurile de neputință și pentru asigurarea următorilor; ăr lăcel și pasiunile să-se iee în socotință numai după ce ne-am provădit cu toate trebuințele, și atunci ar fi mai bine ca lăcel și pasiunea să-se manifesteze în ajutorarea celor flămânți și goți.

Neempătul în traiul vieții, ce se poțe observa la multe familii române de inteligenți, provine mai ales de acolo, că prea ne place a imita în cele rele pe străini. Ca să putem fi drepti în judecata noastră, trebuie să cunoșcem bine pozițiunea inteligentului român.

Inteligența română este de tot tinără; apoi și pozițiunile sociale ce-le ocupă dânsa sânt modeste. Afară de preoți și învățători, mai avem puțini no-

tari comunali, advocați, medici, vreo câți-va funcționari în oficii neînsemnate ăr în oficii mai înalte de tot puțin.

Dotățiunile ce le trag funcționarii români, cari aproape singuri formeză inteligența noastră, sânt foarte modeste. Preoții și învățătorii numai ocupându-se și cu economia o pot duce de astăzi pe mâne, advocații și medicii trăesc dela o clientelă seracă, ăr funcționarii de stat tângesc cu un salariu mic, conform postului ce-l ocupă. Pe lângă acesta mulți dintre funcționarii români au să ajutore și susțină pe părinții și frații lor, cari au devenit lipsiți în urma speselor mari ce au avut cu creșterea lor, cari spese n'au stat în proporțiune dreaptă cu averea lor.

Inteligența unor popore conlocuitoare are o pozițiune cu mult mai favorită de cât inteligența română. D. e. inteligența magiară numără în simul ei proprietari mari, capitaliști mari, de mijloc și mici, apoi o cētă mare de funcționari de toate categoriile până la demnitățile și salariile cele mai mari. În funcțiuni mai mici cei harnici dintre ei petrec numai un timp scurt, în care timp dânsii sânt ajutorați și de acasă.

Inteligența română greșesc atunci, când neținând seama de mijloce modeste de care dispune, vrea să jōce un rol asemenea cu inteligența străină, care dispune de averi și venituri îndecite și este mai mult sau mai puțin protejată. Să lăsam deci la o parte exemplele străine, care numai ne duc la sapă de lemn. Crutare trebuie să fie devisa fiecărei familii, ce voescă ași întemeia un viitoriu fericit.

Dacă familiile noastre de inteligenți s'ar întocmi treburile lor casnice așa, ca să poată cruta toate spesele de prisos; atunci ele'ar sporii în avere și n'ar mai avea causă de a-se plânce contra săraciei.

Când odată inteligența noastră va putea arēta un sporiu în avere, atunci va fi sosit timpul, ca ea să luere din respecturi la îmbunătățirea stării materiale a celorlalte clase din poporul din care face parte. Preotul ar poțe să urce amvonul cu fruntea deschisă și să predice poporului contra beției, lănei și a lăcelului, ce sărăcesc pe poporul nostru și cuvântul preotului ar fi ascultat de credincioșii săi, căci ei ar vedē: că însuși preotul lor se feresce de păcatele cele combate. Vađa inteligenței noastre ar creșce și sfaturile însoțite de exemple bune ale inteligenței române ar avea asupra poporului influința cea mai binefăcătoare.

(Va urma)

— * * * —

Județul general.

I.

După ce am demonstrat „nemurirea sufletului” și „învierea corpului” decedat, — se vedem acum și cea-cē va se dice cea după înviere urmânda judecată. „*Dilecti a pus diuā, intru care va se judeca banca intru dreptate*” Fapt. Ap. 17. 31. Cuvintele

aceste se referesc foarte apriat la *județul general*; la care toți oamenii se vor înfățișa înaintea scaunului judecătoresc al lui Isus Christos. Dar înainte de a intra în materie, este delipsă, ca se vorbesc ceva despre o altă judecată, judecata specială, care se face asupra fiecărui om, îndată ce sufletul lui a expirat din corp.

Este o părere cunoscută, că când mor omul, este nemijlocit chemat la judecată, își primește sentința, care îndată să și execută asupra lui, așa că omul păcătos se condamnă și se alungă în iad, cel evlavios să primește în ceri, unde din momentul morții sale se bucură de fericita vedere a-lui Ddēu.

Mărturisesc, că punctul acesta mi-a fost un ce foarte greu. Noi trăim într'un timp luminat și gingaș, — în care nu ni-e permis a afirma aceea, ce nu putem dovedi. Negreșit religiunea numai se va deprima, decât propunem lucrări de ale credinței, pentru care n'avem dovezi, sēu cel puțin acele sūnt nesigure. Ce me privește pre mine, apoi mărturisesc sincer, că nici când nu m'am încumetat nici a afirma nici a nega judecata prealabilă luată în înțelesul acesta. Sūnt locuri în s. scriptură, cari vorbesc pentru și contra acesteia. Fiindcă înse nu mă pot reținea de a vorbi ceva la întrebarea acesta: așa voi răspunde cu fidelitate aceea, ce se cuprinde despre ea în s. scriptură. Căci nu este alt mijloc de a fi luminat, nici nu m'aș încumeta de a învăța, cee-ce s. scriptură nu înveta.

În s. scriptură este foarte chiar, că decât mor evlaviosii și credincioșii, sufletele lor ajung la un loc de odihnă și fericire; și când mor păcătoșii sufletele lor se duc la un loc de miserie și pedepsă. Presupun, că acesta și nu altceva se înțelege sub așa numita judecata prealabilă sēu specială spre deosebire de cea generală, care se va face deodată asupra tuturor oamenilor.

Parabola despre bogatul păcătos și Lazar este foarte expresivă în punctul acesta Luca 16. 19 sqq: „Era un om ôre-carele bogat, și se îmbrăca cu porfiră și visson, veselindu-se în toate zilele luminat. Și era un serac ôre-carele, anume Lazar, carele zăcea înaintea ușii lui plin de bube etc. Și a murit seracul, și l'au dus ângerii în sinul lui Avram; a murit și bogatul și l'au îngropat. Și în iad rēdicându-și ochii sēi fiind în muncă, vēdută pre Lazar în sinul lui Avram...“ Este evident, că acesta se referese la starea dreptilor și a păcătoșilor nemijlocit după morțe; și despre acesta nu ne putem îndoi, decât vom lua în considerare rugarea bogatului păcătos făcută lui Avram, ca adecă să trimită pre Lazar în casa părintelui sēu: „că am cinci frați, să le mărturisescă lor, ca să nu vină și ei la acest loc de muncă“. Acesta demostrează, că Lazar a fost atunci în sinul lui Avram, ér bogatul păcătos în iad chinuit în abis, pre când frații sēi trăiau pe pământ și se veseliau. În urmare această judecată nu se poate confunda cu județul general, ci acesta însemnă foarte

apriat starea, în care au intrat acești doi oameni nemijlocit după morțe lor. Pote că se va obiecta că din parabole nu trebuie se conchidem drept probe. Dar nu este de tăgăduit, că din intențiunea și scopul principal al parabolei putem face concluziuni. După acest principiu putem noi din parabola din cestiune conchide cu siguritate, că dreptii și păcătoșii nemijlocit după morțe lor intră în o stare fericită sēu nefericită. Altcum parabola acesta n'ar avea nici un înțeles. Căci pentru ce pretindea a-se trimite unul dintre morți, pentru de a spune celor vii despre chinul, care îl sufer păcătoșii în cealaltă lume, decât ei acolo nu ar suferi deja până la județul general? În cazul acesta trimisul n'ar putea fi mărturie, care a vēdut cu ochii chinul păcătoșilor.

Eū nu m'î aduc aminte să fiu cetit în s. scriptură un alt pasagiū conform, care expresiv îndegetează, că păcătosul nemijlocit după ce a eșit sufletul din corpul sēu se pedepsește, dar în această privință este destul cel citat deja din Luca 16. 19 sqq. Avem însă și alte locuri, din care se învederează, că evlaviosii când mor nemijlocit ajung într'o stare de fericire. Lazar nu este singur, care a fost dus în sinul lui Avram: Isus Christos a promis evlaviosului proclēt (tâlhariū) de pre cruce, că în aceea zi va fi cu el împreună în raiū. Apost. Pavel dice II. Cor. 5. 6—8: „până viețuim în trup, streinți sūntem dela Ddēu... înstreinați de trup intrăm la Domnul“. Acesta însemnă, că decât mor credincioșii, ei ajung la Isus Christos: și acesta este cauza, că lui Pavel îi vine așa de greu alegerea între viată și morțe. Trăind el, poate face mari servitii bisericei: și de aceea voia să trăescă; murind însă el, ar fi la Isus Christos, și asta ar fi mai bine „că sūnt cuprins de amēndou“ dice el „dôr avēnd se me slobodesc (mor) și se fiu cu Christos, cu mult mai vērtos este mai bine, Ér de a rămăuca în trup mai de folos este pentru voi“. O dovadă neresturnabilă pentru acesta este și când se dice în Apocalipsa lui Ioan 4. 13: „fericiți cei morți în Domnul, cari mor de acum, așa dice duhul, ca să se odichnescă de ostenelele lor, ér faptele lor vor merge cu ei“ Acesta este o dovadă evidentă, că credincioșii și dreptii îndată ce mor, vor fi fericiți. De altcum din natura și compararea lucrurilor din parabola bogatului și a seracului se arată, că nefericirea păcătoșilor se începe și fericirea dreptilor îndată după morțe lor.

Păcătoșii în multe casuri trăiesc foarte fericiți în această lume: căci aici este timpul îndelungei răbdări a lui Ddēu „nevrend ca se peră cineva, ci toți se vie la pocăință“ I. Petru 3. 9. Dar ziua îndelungei răbdări se sfêrșesce cu viată acesta. Viată viitoare este destinată pentru rēsplătire sēu pedepsire; noi acolo vom primi rēsplata faptelor noastre. Drept aceea de și admitem, că rēsplătirile desevêrsite ale dreptilor și ale păcătoșilor se amână până pre ziua județului general, când adecă se va enunția sentința

finală, care va decreta pentru drepti fericirea cerinului, ér pentru pécătoși chinurile iadului: — totuș nu mai puțin pedépsa pécătoșilor își ia începutul îndată ce se despart din această lume, pentru-că atunci s'a stérșit timpul răbdării ddeesei; și resplátirile dreptilor se încep éráși dela mórtea lor. Acésta póte fi părerea generală a acclora, cari vred într'o stare viitoare. Ba și páganii de și nu credeau într'un județ general, când lumea întrégă va fi provocată înaintea scaunului judecătoreșc a lui Ddeu: totuș credeau, că decă mor pécătoși, merg într'un loc de chin, și că evlavioși ajung în câmpiile eliseice, — un loc de odihnă și fericire.

(Va urma).

Constituirea Lugoșului în oraș cu magistrat regulat.

În 11 23 Ianuarie s'a ținut prima adunare generală a reprezentanței de nou alese pentru a se constitui.

Vicecomitele Béla Litsek deschidénd adunarea convocă notariul a citi lista statorită a viritistilor apoi a reprezentanților aleși, ceea-ce întâmplându-se reprezentanța se declară respective enuncie prin decis de constituită.

Deși ordinea zilei era cu acésta esauriată la propunerea presideului din motivul, că au intrat foarte multe recuse la posturile suplininde cu ocaziunea restaurării puse pe 14 26 Ianuarie, reprezentanța alege deja astăzi în comisia candidătore pe reprezentanții *Titu Hațeg* și *C. Görner*, ér presidele denumesc tot în acea comisiă încă doi membrii în persoanele reprezentanților *A. Scheindt* și *I. Lövinger*, care comisiă ést mod constituită sub presiđul vicecomitelui a avut se facă candidările pentru restaurație.

În 26-lea l. c. la órele 10 a. m. s'a ținut restaurația și s'au ales de primariu *Arpád Martoszesky* fost protopretor al cercului Lugoș cu aclamațiune nefiind alt reflectant.

De senatori s'au ales *G. Narvati*, fost inspector de dare în loc și *S. Popet* fost tutor orfanal în loc în lipsa altor reflectanți asemenea cu aclamațiune; de cassariu: *Fr. Hoban* și până aci cassariu, érá de controlor *I. Mihelits* ca și până aci tot cu aclamațiune, de contabil *V. Podhratzky*; protocolist: *N. Petrovici* — ca și până aci —; espeditor și archivar *J. Huszarik junior*; tutor orfanal *Fr. Bayer*; fisc orașenesc *G. Martinescu*; veterinar *I. Buchholz*; administrator la spitalul orașenesc *Constantin Udria*; de comisar în cele 3 cercuri ale orașului *I. Andrei*, *N. Peiescu* și *Lud. Katona*, de comisarin de poliție: *H. Schwarz*; canceliști *M. Brădicean*, *A. Jorga*, *N. Haberehrn* și *G. Frauhoffer*.

Medicul, notarii și móșa orașenescă, fiind pe vietă aleși, au rémas cei de până aci *Dr. Jacob Major*; protopretor *V. Fömmel*, ríenot: *Iosif Jorga* și *August Tuculia*, móșa réd. *M. Lupu*.

După deschiderea ședinței aduce *T. Hațeg* ca membrul comisiei candidătore la cunoștință, că nepunéndu-se *Ioan Nedeleu* deși deplin calificat în candidatura la postul de fisc orașenesc, el și mai alți reprezentanți români la număr 17 nu iau parte la alegere.

Apoi recapituléză presidele prin o vorbire potrivită fazele, prin cari a trecut înființarea magistratului regulat până acuma și invită pe toți a conlucra pentru promovarea intereselor orașului promițénd sprijinul sên.

Repres. *Mih. Bésán* aruncă o privire fugitivă preste trecutul orașului.

Scheindt încă vorbește nemțeste mulțămind inițiatorilor pentru zelul manifestat la înființarea magistratului.

La propunerea reprezentantului *Ig. S. Deutsch* re-

presentanța votéză mulțămintă protocolară judeului de până aci *C. Radulescu*.

De séra a fost conduit de facile în onórea primariului ales.

Varietăți.

Episcopatul Metropoliei noastre la inițiativa *I. P. S. Arhiepiscop* și *Metropolit Miron Romanul* a subșternut la preînaltul loc o préumilită adresă de condolință din incidentul înfrișosatei și cutreerătorei întâmplări a morții Alteiței Sale imp. reg. a principelui de corónă *Rudolf*, dispunénd totdeodată, ca în totă ziua precum și la óra astrucării rămășițelor pământesci ale neuitatului decedat ce va avea loc Marți la 4 óre după améđi, se se tragă clopotele tuturor bisericilor din Metropolie și ca în Sâmbata următore după înmorméntare se se celebreze în toate parochiile din Metropolie parastas pentru odichna sufletului marelui defunct.

Ministrul de instrucțiune publică spre a da semn celei mari adénci jele, de care este cuprinsă întréga țera, a dispus ca toate instituttele de invétământ ale statului, comunelor și confesiunelor, se pună pe casele acestor institute flammuri negre. Ceeace s'a și indeplinit cu mare pietate.

Programa esameelor dela institutul pedagogic diocare se vor ținca cu finea sem. I. 1888 9. Jof în 26. Ianuarie (7 Februarie) a. c. dela 8—12 óre a. m. Religiuinea C. I. Geometria C. II. Geografia C. III. Limba maghiară C. I. Limba maghiară C. II. Limba maghiară C. III. Geografia C. I. Limba germână C. II. Constituția patriei C. III. Vineri în 27 Ianuarie (8 Februarie) a. c. dela 8—12 óre a. m. Religiuinea C. II. Propedentica pedagogică C. I. Geometria C. III. Pedagogia C. II. Economia rurală C. I. Istoria patriei C. III. Limba română C. I. Istoria naturală C. II. Fisica C. III. Sâmbătă în 28 Ianuarie a. c. dela 8—12 óre a. m. Religiuinea C. III. Aritmetica C. II. Geometria C. I. Economia rurală C. III. Istoria universală C. II. Istoria naturală C. I. Limba română III. Fisica C. II. Limba germână C. III. I. Marți în 31 Ianuarie a. c. dela 8—12 óre a. m. Aritmetica C. III. Limba română C. II. Aritmetica C. I. Pedagogia C. III. Economia rurală C. II. Istoria universală C. I. Istoria naturală C. III. Geografia C. II. Fisica I. Marți în 31 Ianuarie (12 Februarie) a. c. dela 3—6 óre p. m. Igienea C. I, II, III. Tipicul cantoral C. I, II, III. Cântarea bisericescă I, II, III. Musica vocală și instrum. C. I, II, III. Caransebeș în 17 Ianuarie 1889. — Direcțiunea institutului pedagogic. *Stefan Veloran*, profesor diriginte.

Chirotonire. Teologul absolut *Pavel Brinzeu* de nascere din *Ciuchici* s'a chirotonit întru preot în sêptămâna trecută și este așezat de administrator parochial în parochia *Mucarisce* din protopresbiteratul Bisericeii-albe. Gratulând tinerului lucrătoriu în via domnului, i-i dorim totdeodată cel mai strălucit succes în noua lui carieră.

Mângăere sufletescă și mulțămintă publică. Subșcriși pătrunși de mângăerea sufletescă creștinescă ce am avut'o la sântele sêrbători trecute a le Nascerii. la anul nou și la Botezul Domnului, avénd de administrator parochial pe simpaticul și demul preot *Ioan Pepu din Doștin*, carele a substituit pe *P. administrator parochial Ioan Veloran*, pro cât timp *P. Sa* a substituit pe bătrânul sêu

tată la Ruseberg, unde este ales de capelan, ne simțim plăcut îndemnați a exprima călduroasă noastră mulțămăie susnumitului P. preot *Ioan Pepa*, carele ca un bun preot ceremonier cu voceai sonoră și plăcută și cu pășirea sa simpatică și plină de demnitate, a procurat poporului nostru gr. or. rom. adevărate sărbători și mângăiere sufletescă, căra confratilor nostri de aici care nu s'au de naționalitatea și confesiunea noastră, a atras atențiunea și respectul tuturor. Nutrim todeodată speranța, că comuna noastră bisericească, pe carea în decurs de 4 ani o au administrat 3 preoți și încă alți 12 preoți din giurul Boceșei ca substituiți ai acestora, pe cari poporul și iau însemnat cu numele, în curând va ajunge în starea regulată de a-si avea păstorii ei sufletesc permanent spre binele și înaintarea comunei noastre bisericești gr. or. române, Boesia-montană în 15-27 Ianuarie 1889. Ios. Săboiu comerciant, Nicolau Spineanu chorist și membru sinodal, Carol Jianu comerciant, George Roșcoban, Petru Spineanu membru sinodal, Alexa Vinulescu membru sinodal, George Spineanu membru în comitetul parochial, Michail Puiu membru în comitetul parochial, Petru Săboiu membru de comitet, Adolf Renoi membru de comitet, Atanasie Cadia membru de comitet.

Fidantări. Domnul *Georg Szerb*, deputat dietal și avocat în Budapesta, s'a încredințat de fiitoare sa soție pe amabila domnișora *Clarisa Geist*. — *Di. Emilian Porut*, subjude regese în Oravița s'a fidantat cu amabila domnișora *Dora* fiica demnului preot din Văliug (Franzdorf) *Ilie Bălănescu*. — Împiorăm binecuvântarea cerescă asupra acestor căsătorii, dorind tinerilor părechii viață îndelungată în deplină fericire și neperturbată armonie.

Mulțămăie publică. Bravul nostru paroch *Aureliu Petcu* în sărbătorile Nascerei Domnului a dăruit săn-tei noastre biserici din *Cheveresul mare* o cădelniță de argint în preț de 30 fl. v. a. întru amintirea fericirilor lui părinți și anume a tatălui seu *George Petcu*, fost preot în institutul regese de corecțiune din I. . . și a mamei sale *Flórea*. Mulțămind și pe acesta cale bunului nostru preot pentru prețiosul seu dar, rogăm pe atotputintele Ddenu să așeze sufletele părinților lui, unde dreptii să odichnesc, fiindu-le memoria eternă. *Cheveresul mare* în 12 Ianuarie 1889. Ioan Ionescu episcop.

Cas de mörte. *Dimitrie Dascal*, locotenent în pensiune, fost primariu al orașului Caransebeș mai mulți ani, a răposat în Domnul Vineri în 1 Februarie nou. Osămintele decedatului s'au dat pământului Sămbăta în 2 Februarie nou. El deplânge soția *Amalia*, fiii și ficele *Nicolae*, *Dimitrie*, *Amalia*, *Luisa* și *Stefania*, apoi ginerele *Vasilie Popescu* cu nepotele *Flora* și *Irena Popescu*, în fine nepotul *Alexandru Popescu*. Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată.

Bibliografia. În tipografia diecesană din Arad au apărut o broșură intitulată: *Eticheta* de preotul *George Ardeleanu* din *Kétegyháza*. Prețul unei broșuri 60 cr. Venitul curat este destinat pentru înmulțirea fondului reuniunii femeilor române din Arad.

Anunț.

Repășind eu dela postul de primariu al orașului Lugoș cu 1 Faur 1889, am deschis cancelaria advocațională în Lugoșul Român strada Făgetului Nr. 574.

C. Rădulescu,
advocat.

Nr. 361 ex. 1888 prot.

CONCURS.

Cu provocare la ordinațiunea Venerabilului Consistoriu diecesan dttó 2/14 Decembrie 1888 Nr. Sc. 586 se eserie concurs pentru ocuparea definitivă a postului de învățător la școala confesională gr. or. din *Zagujeni* protopresbiteratul Caransebeșului cu termen de concurs de 30 de zile dela prima publicare în „Fóia diecesană“.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Salariu în bani 250 fl. v. a.
2. Scripturistică 8 fl. v. a.
3. Pentru conferințe 8 fl. v. a.
4. Pentru încălzirea școlii 6 fl. v. a.
5. 24 de metri de lemne, din cari are a se încălzi și sala de învățământ.

6. 3 jugere pământ arătoriu și cuartir liber în edificiul școlii cu grădină intravilană de 1/2 juger și

7. Dela proprietarii mari din loc *Domni Jákabffy* și *Juhos* o remuneratie de câte 6 fl. la an la olaltă 12 fl.

Doritorii de a ocupa acest post de învățătoriu au să-si subșternă recursele lor instruate conform statutului organic și instrucțiunilor Ven. Consistoriu diecesan adecă cu testimoniu de cualificație adresate comitetului parochial din *Zagujeni* prin oficiul protopresbiterat al Caransebeșului până la terminul indicat.

Din ședința comitetului parochial ținută în *Zagujeni* la 18/30 Decembrie 1888.

[3] 3—3.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine *Andrei Ghidiu* m. p. protopresbiter tractual.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională gr. or. română din comuna bisericească *Margina*, protopresbiteratul Făgetului se eserie concurs cu termen de 30 de zile începând dela prima publicare în „Fóia diecesană“.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. În bani gata 176 fl. 74 cr. v. a.
2. 12-50 Hfl. grâu și 12-50 Hfl. cucuruz în natură.
3. Pentru conferință 6 fl.
4. Pentru scripturistică 5 fl.
5. Pentru servitoriul școlii 9 fl.
6. 40 metri cubici de lemne pentru școala și învățătoriu aduși în curtea școlii.
7. Locuință liberă cu folosirea grădinei școlii de 1 juger.

Cei-ce doresc a ocupa acest post învățătoresc au să-si subșternă recursele ajustate cu documentele necesari conform statutului organic și a regulamentului pentru organizarea învățământului, adresate comitetului parochial din *Margina*, la oficiul protopresbiterat gr. or. român al Făgetului până la terminul deschis.

Dela recurenți se cere, ca să se presinte neapărat în vre-o duminică seu sărbătoare în sânta biserică, spre a-si arăta desteritatea în cântare și tipie.

Margina, din ședința comitetului parochial ținut la 27 Decembre 1888.

[2] 3—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: *Sebastian Olariu*, protopresbiter tractual.